

სუფსაში იუსტიციის სახლი გაიხსნა

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ სუფსაში ახალი იუსტიციის სახლი გაიხსნა, სადაც მოქალაქეებს ექნებათ შესაძლებლობა მიიღონ როგორც საჯარო, ასევე კერძო სექტორის ეფექტური მომსახურება. სუფსის იუსტიციის სახლის გახსნას იუსტიციის მინისტრი რატი ბრეგაძე, გურიაში სახელმწიფო რწმუნებული ვიორგი ურუშაძე, იუსტიციის მინისტრის მოადგილე ერეკლე ლენინაძე და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები დაესწრნენ. იუსტიციის სახლის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულება მოქალაქეებისთვის სახელმწიფო სერვისებზე თანაბარი ხელმისაწვდომობის კიდევ უფრო გაუმჯობესებაა.

ქლიონი

გურია

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ე ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი გ ა ზ ე თ ი .

ყოველკვირეული გამოშვება. № 27 (10439) 24 ოქტომბერი 2022 წ. შპსი 80 თეთრი.

აქტიური ციტირების, თხილის, ჩაის და თაფლის შესაქმნის საკითხი განიხილეს

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის დელეგაციამ სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში, პოლონეთის რესპუბლიკის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის თავმჯდომარის მოადგილესა და ქალაქ კატოვიცის სავაჭრო სამრეწველო პალატის თავმჯდომარესთან შეხვედრები გამართა — ამის შესახებ ინფორმაციას ოზურგეთის მერია ავრცელებს. შეხვედრაზე მხარეებმა ორმხრივი ეკონომიკური თანამშრომლობის საკითხებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის სავაჭრო-ეკონომიკური კავშირების გაღრმავების შესაძლებლობებზე

იმსჯელეს, სადაც ავთანდილ თალაკვაძემ პოლონეთის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის წარმომადგენლებთან ოზურგეთიდან ციტრუსის, თხილის, ჩაის და თაფლის ექსპორტის საკითხი განიხილა. მათივე ცნობით, ოზურგეთის მერმა პოლონეთის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის თავმჯდომარის მოადგილეს ინფორმაცია გაუზიარა მუნიციპალიტეტში მიმდინარე და დაგეგმილ პროექტებზე, საინვესტიციო შესაძლებლობებსა და საქართველოში განხორციელებულ ეკონომიკურ რეფორმებზე.

უმჯობესდა მერის წარმომადგენლებთან

ჩონატაურის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე მათა კუტუბიძე და მინდა ფურია მერის წარმომადგენლებს შეხვდნენ. შეხვედრაზე განიხილეს სოციალურად დაუცველთა დასაქმების პროგრამის მიმდინარეობა და მუნიციპალიტეტში განხორციელებული ინფრასტრუქტურული პროექტები.

სოფელი ლიხაური – წარსულიდან მომავალში

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში ერთ-ერთი კოლორიტული სოფელია ლიხაური. იგი ძირითადად ულამაზეს მდინარე აჭისწყლის ხეობაში მდებარეობს. ლიხაურის თემში ამჟამად შედის სოფლები: აჭი, კვაჭალაი, ნიაბური, ოქროსმუხური. ცნობილი მკვლევარ დიმიტრი ბაქრაძის სიტყვებით სოფლის ძველი სახელწოდებაა „რეხული“, ხოლო ექვთიმე თაყაიშვილი თავის შრომაში იხსენებს სოფელს, როგორც „ლეხაური.“

„სოფელი ლიხაური საუკეთესო ადგილად ითვლებოდა გურიაში თავისი მდებარეობით, ჰავით, ძველი, კარგად დაცული ციხით, ეკლესიებით და მათში შენახული სიძველეებით... ლიხაურს ჩქარი აჭისწყალი ჩამოედის. წყალს სათავე უდევს ადგილ აჭიაში. ჩემ დროს აჭისწყალი კალმახით იყო განთქმული. იგი ერთდროულად მდინარე ბუფჯს, ოზურგეთის მანქანობადად. ლიხაურის საზოგადოებაში შედის, ლიხაურს გარდა კიდევ სოფლები: აჭი, ნიაბური, ქაქუთი და ჭანეთი. თვით ლიხაურს შუა ადგილი უჭირავს ჩამოთვლილ სოფლებს შორის. აჭი და ნიაბური გაშენებულია აჭისწყლის მდინარეში გურია-აჭარის სამხრეთ ქედებზე, ქაქუთი — მდინარე ჩოლოქის პირზე. ეს მდინარე 1879 წლამდე რუსეთის საზღვრავდა ოლქის საზღვრისაგან.“ აღნიშნავდა ექვთიმე თაყაიშვილი. სოფელ ლიხაურში 1873

წელს გაიხსნა სკოლა. 1908 წელს ლიხაურის საზოგადოებაში შედიოდა 5 სოფელი და მოსახლეობა შეადგენდა 2542 კაცს. 1912 წელს ლიხაურში გაიხსნა ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების ფილიალი, რომელსაც ლიხაურის ღვთისმშობლის ტაძრის წინამძღვარი ნესტორ კონტრამე უძღვებოდა. საზოგადოებამ გახსნა სამკითხველო, რომელშიც 700-ზე მეტი წიგნი იყო და 790 ადამიანს ემსახურებოდა. ლიხაურის ცენტრს ოდითგანვე ჯვარს უწოდებდნენ, რადგან ტოტებგაშლილი დიდი მუხის ძირში ესვენა ქვის დიდი ჯვარი. დიდი ზიანი მიყენა ლიხაურს 1918 წელს ოსმალების

შემოსევამ. მათ გაძარცვეს ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრისები, გაანადგურეს ლიხაურის ბიბლიოთეკა და ა.შ. ამას დაემატა გასაბჭოების შემდეგ რევკომის თავმჯდომარის, ტერორისტ თევდორე შავიშვილის მიერ მოწოდებული საეკლესიო წიგნების აუტორიტარული დაწვევებით და ნუ წართმევე ხალხს ამ უნიკალურ განმსო,“ მაგრამ მოხუცის ცრემლმა ვერ გაათბო სისხლთან ერთად ოქროს მოტრფიალის გული“ (ერემი სალუქვაძის მოგონებებიდან

„ლიხაური და მისი ჯვარი,“ გაზეთი „ლეხაური, №2, 26 მაისი, 1990 წ.). სოფელ ლიხაურის მკვიდრთაგან ცნობილი მოღვაწეები გახლავთ: მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე ექვთიმე თაყაიშვილი (ექვთიმე ღვთისკაცი); ექვთიმე მმა, სამხედრო მოღვაწე — გენერალ-მაიორი ვარლამ თაყაიშვილი; ლიხაურის ტაძრის წინამძღვარი, მაგალითი ნესტორ კონტრამე; ცნობილი რეჟისორი ალექსანდრე წუწუნავა; საქართველოს დამფუძნებელი კრების წევრი სიმონ სურგულაძე; წმინდა გიორგის ჯვარის ორგზის კავალერი, ვალოდა გოგუაძის ცნობილი ჯავშოსანი მატარებლის მებრძოლი პორფირე

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთეთრ გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საჯალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიონანაწერები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას. გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ.№3
ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაიწყეთ ყოველი ოქტომბრით
«ალიონით»

შესვენდა „პარლისფერი ოქტომბრის“ ფარგლებში

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერი ალექსანდრე სარიშვილი და საკრებულოს თავმჯდომარე ბესიკ ტაბიძე გენდერული საბჭოს თავმჯდომარე ვერიკო კვიციანიასთან ერთად „ონკო ქეა ჯორჯია“ წევრებს შეხვდნენ. შეხვედრა კამპანია „გარდისფერი ოქტომბრის“ ფარგლებში შედგა. ეს თარიღი მსოფლიოში 1997 წლიდან აღინიშნება, მიზანი კი ბუნებრივი რესურსების შესახებ ცნობადობის გაზრდა, რეგულარული თვითშემოწმების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება და კიბოს სკრინინგის აუცილებლობაა. როგორც ლანჩხუთის მერმა აღნიშნა, სკრინინგი და დროულად კვლევების ჩატარება თავიდან აგვაცვლის სხვადასხვა დაავადების რისკს.

101 წლის ქეთევან გოგუაძეს დაბადების დღე მიულოცეს

20 ოქტომბერს, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ აკეთში მცხოვრებ 101 წლის ქეთევან გოგუაძეს ლანჩხუთის მერმა ალექსანდრე სარიშვილმა და საკრებულოს თავმჯდომარე ბესიკ ტაბიძემ დაბადების დღე მიულოცეს. ლანჩხუთის მერმა ქალბატონ ქეთევანს ჯანმრთელობა და დიდხანს სიცოცხლე უსურვა. ქალბატონი ქეთევანი პროფესიით პედაგოგია და წლების განმავლობაში მუშაობდა სკოლაში მუშაობდა. მან ადგილობრივი ხელისუფლების პირველ პირებს წურადლებისთვის მადლობა გადაუხადა. 101 წლის ქალბატონს ხანდაზმულ პირთა დახმარების პროგრამის ფარგლებში პირად ანგარიშზე 1000 ლარი დაერიცხა.

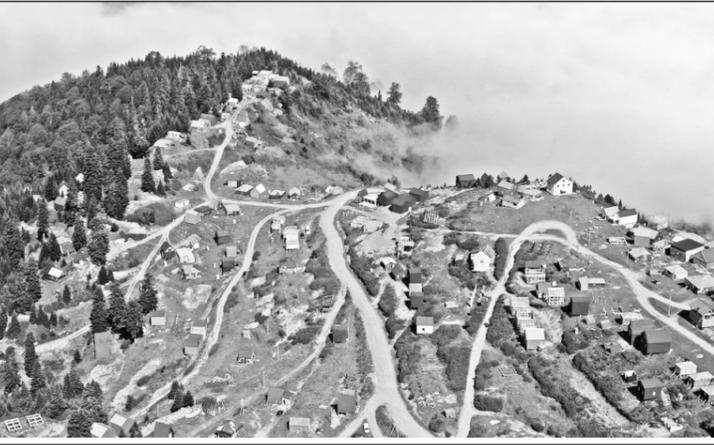
ბაილეთის სკოლის მოსწავლეებმა აღინარა სუფსის სანაპირო დაასუფთავეს

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ბაილეთის საჯარო სკოლის სამოქალაქო კლუბის წევრებმა ბიოლოგიის პედაგოგ ნინო ქილიფთართან და სამოქალაქო კლუბის მეთაურ პედაგოგ ირმა გორდელაძესთან ერთად მდინარე სუფსის სანაპირო დაასუფთავეს. სუფთა მდინარე! სუფთა გარემო! ირჩევს მომავალი თაობა.

პროკურატურამ დიდი ოდენობით სახელმწიფოს კუთვნილი უძრავი ქონების თაღლითურად დაუფლების ფაქტები გამოავლინა

საქართველოს პროკურატურამ დაბა გომისძეთაში, სახელმწიფოს კუთვნილი მიწების თაღლითურად დაუფლების კიდევ სამი ფაქტი გამოავლინა. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურის მიერ ჩატარებული გამოძიებით დადგინდა, რომ 2021 წელს, ბრალდებულები ყალბი დოკუმენტების გამოყენებით, თაღლითურად დაუფლდნენ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის დაბა გომისძეთაში მდებარე მიწის ნაკვეთებს, რითაც სახელმწიფოს 133 692 ლარის ქონებრივი ზიანი მიაყენეს. სამივე ბრალდებულმა ითანამშრომლა გამოძიებასთან და აღიარა ჩადენილი დანაშაული. სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით, მათ

მთისპირის საბავშვო ბაღში სიმღერის გაკვეთილები ამიერიდან ინსტრუმენტის თანხლებით ჩატარდება

ქალბატონი ნანი ცეცხლაძე უკვე სამი წელია მთისპირის საბავშვო ბაღის მუსიკის მასწავლებელია. ის სოფელი ლიხაურისა და მთისპირის კვირაში სამჯერ უწევს ჩასვლა სიმღერის გაკვეთილის ჩასატარებლად. ზაფხულის არდადეგების შემდეგ სექტემბერში საბავშვო ბაღში დაბრუნებულ ბავშვებს და პედაგოგებს ელექტრო პიანინო დახვდათ ანობის შესახებ და საუბრისას ვახსენე, რომ პიანინო არ გვექონდა. რამდენიმე დღეში ძალიან კარგი სიახლე გავიგე, რომ ჩვენს საბავშვო ბაღს ელექტრო პიანინო შეუძინეს. ამ ადამიანებს ჰქონიათ მომავალი თაობის მიმართ დიდი სიყვარული. ელექტრო პიანინო მოულოდნელი სიხარულია ჩვენთვის, ჩვენ შესაძლებლობა მოგვეცემა საგაკვეთილო პროცესების

ბაღში. ეს კი ნიშნავს, რომ სიმღერის გაკვეთილი და საბავშვო ბაღის ზემოთი ამიერიდან ინსტრუმენტის აკომპანიმენტი ჩატარდება. „არასდროს დამავიწყდება ის დღე, როცა სამსახურიდან მოვიდი, გზად მანქანა შემხვდა, გამიჩერეს და ოზურგეთამდე ჩაყვანა შემომთავაზეს. გზაში გავიცანით ერთმანეთი და ბავშვი ჰქვის მენეჯმენტის წარმომადგენლები აღმოჩნდნენ. ძალიან ბედნიერი ვარ, რომ შევხვდი ამ ადამიანებს. მათ გამოძიებეს, თუ სად ვმუშაობდი. მოუყვევი ყველაფერი ჩემი საქმი-

უკეთესად ჩატარებაში. ბავშვებისთვის დიდი სიხარული მოაქვს ამ ყველაფერს“ - განაცხადა ჩვენთან საუბარში ნანი ცეცხლაძემ, საბავშვო ბაღის მუსიკის მასწავლებელმა. მთისპირის საბავშვო ბაღი განთავსებულია ყოფილი ამბულატორიის შენობაში, თუმცა უკვე მზადაა ახალი პროექტი და თანამედროვე, მაღალფუნქციური ბაღის მშენებლობა უახლოეს მომავალში იგეგმება. ამჟამად საბავშვო დაფინანსებული ფართალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის

სოფელი ლიხაური - წარსულიდან მომავალში

გორგოშიძე; მწერალი ვანო სერელი (სალუქვაძე); წამალ-თმცოდნე სოკრატ სალუქვაძე; მეცნიერები და საზოგადო მოღვაწეები გიზო ჭვლიძე და ალექსანდრე გობრონიძე...

1989 წლის 9 აპრილს დაღუპულთა შორის იყო ლიხაურელი სტუდენტი ნინო თოიძე, რომლის სახელობის საზოგადოება მოქმედებდა გასული საუკუნის 90-იან წლებში.

ლიხაურის ისტორია წარმოუდგენელია ტაძრების გარეშე. აჭის წმინდა გიორგის დარბაზული ტიპის

სოფელში მიმდინარე ინფრასტრუქტურულ პროექტებს, პრემიერ-მინისტრის ინიცირებული პროგრამით დასაქმებულ მოქალაქეებს გავსაუბრეთ.

დილა იყო და სოფლის ცენტრში 57 წლის ნათელა ბერძენიშვილი სოფლის ადმინისტრაციული შენობის წინა მოედანს ასუფთავებდა.

სანამ ჯანმრთელობა მქონდა, ბევრ ადვილას ვმუშაობდი: საყვავილე მურნობაში, მეფრინველეობის ფაბრიკაში, ჩაის მცირე საწარმოში და

ერთნავიანი ეკლესია, რომლის აგების თარიღი მე-13 საუკუნე მიიჩნევა; ლიხაურის წმინდა ღვთისმშობლის სახელობის ეკლესია, რომლის აგების თარიღად ასევე მე-13 საუკუნის მეორე ნახევარი სახელდება. ამ ტაძრის მოძღვარმა ნესტორ კონტრიძემ შთამომომავლობას შემოუნახა მე-11 საუკუნის ლიხაურის სახარება; ოქროს მუხუროში მდებარე ხიტილურის ეკლესია კომკავშირელებმა დაანგრიეს.

* * *

სოფელ ლიხაურს გასულ ოთხშაბათს ვესტუმრეთ. გავეცანი

ა.შ. მაგრამ, შემდეგ ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო მუშაობის გავრძელება ვერ შევძელი. სახლში ჩემთან 62 წლის ძმა ცხოვრობს - შშმ პირია. საპენსიო ასაკი არ შეგვსრულებია და მხოლოდ სოციალურ დახმარებას - 60 ლარს ვიღებთ. ძალიან დაგვიხმარა პრემიერის მიერ ინიცირებული პროგრამა - 0,5 განაკვეთზე დამნიშნეს და 150 ლარს ვღებულობ. ამბობენ მომავალი წლიდან 300 ლარი მექნება. ეს დიდი შეღავათია ჩემი ოჯახისათვის, - გვითხრა მან.

ამ პროგრამის საშუალებით

დასაქმდა სამი შვილის დედა ეკა სალუქვაძე.

გასაბჭოებამდე ჩვენი დიდი ბაბუა პლატონ სალუქვაძე ფლობდა ნიაბურში წყლის წისქვილს. წლების წინ დავიბრუნეთ. ფერმერთა ასოციაციის მცირე გრანტით ავაშუშავეთ ... ახლა 150 ლარი დამენიშნა და მაქსიმალურად ვცდილობ ვემსახურო ჩემს სოფელს - გვითხრა ეკა სალუქვაძე.

ლიხაურის ტაძრის მიდამოებს უფლის თინათინ მგალობრიშვილი.

სოციალურად დაუცველებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი პროგრამაა. მით უმეტეს ხელფასის მატების პერსპექტივით. ტაძრის მიდამოებს როგორ არ მოეუფლი - თქვა მან.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენელი სოფელ ლიხაურში ნანა წითლიძე და მისი თანაშემწე ერეკლე სალუქვაძე შემოგვიერთდნენ.

სოციალურად დაუცველთა დასაქმება აქტიურად მიმდინარეობს. კარგი პროექტია. ამ პროგრამით 30-მდე კაცი დავასაქმეთ. ყოველდღიურად სუფთავდება სოფლის ცენტრი, უბნები, ბალახისგან იწმინდება სასაფლაოები და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმებულებს ოთხი წლის განმავლობაში სოციალურად დაუცველის სტატუსი, გარანტირებულად შეუნარჩუნდებათ - გვითხრა ნანა წითლიძე.

ინფრასტრუქტურული პროექტების მონახულება საფეხმავლო ხილით დაიწყო.

სტიქიის შედეგად ოქროს მუხუროს დასახლებაში დაზიანდა საფეხმავლო ხილი. მუნიციპალიტეტის მერი ავთანდილ თალაკვაძე ამოვიდა, მოსახლეობას გაესაუბრა და ხიდის რეაბილიტაციას დაჰპირდა. დღეს კი გვაქვს განახლებული ხიდი, რომელიც „სტიქიის სალიკვიდაციო ღონისძიებების“ ფარგლებში 145 466 ლარით დაფინანსდა. სპს „სახარაი“ კარგად შეასრულა სამუშაოები, - გვაწვდის ინფორმაციას სოფლის ტერიტორიული ერთეულის წარმომადგენელი.

ოქროსმუხუროში მიმავალ ჯანიკო გორდეღაძეს გავესაუბრეთ:

ადრე კოლმურწიანობის პრივილეგიის ვიყავი და კარგად ვიცი ჩემი სოფლის ავან-ჩავანი. ძალიან ცუდ მდგომარეობაში იყო ეს ხიდი. კარგად იმუშავეს მშენებლებმა და მართლაც კარგად გააკეთეს იგი. ფეხით

მოსიარულესათვის დიდი შეღავათია ეს ხიდი. დიდი მანძილით ამოკლებს ოქროს მუხუროსაკან გზას. ავერ ხედავთ, 3 ავტომობილი დგას. ამის მეპატრონეები გაღმა ცხოვრობენ. აქ აჩერებენ ტრანსპორტს და გზას ფეხით აგრძელებენ. ოქროსმუხუროში სტადიონის გაკეთებასაც შეგვიპირდნენ. - გვითხრა ჯანიკო გორდეღაძე. ვაშთაილისკენ გადავინაცვლეთ. აქ ეკლესიის აღმართში, მზია ურუშიძის ეზოსთან მეწვერი ჩამოწვა და „სტიქიის სალიკვიდაციო ღონისძიებების ფარგლებში“ გაბიონი კეთდება. ზემოთ კი ქართველ ქართველ წმიდათა მეფეთა სახელობის მამა მონასტერია.

მამათა მონასტრის წინამძღვარი მამა ფილიმონი (დარჩია) მოვიინახულეთ. იგი ადრე ჯვრისათვის მონასტერში მოღვაწეობდა.

სოფელში აჭის დედათა და სამი მამათა მონასტერია. წმინდა ექვთიმე ღვთისკაცის საძლოცველოში ავანთი სახელობის ეკლესიის მშენებლობა თქმის დასრულებულია. გურიაში კიდევ ერთი სასულიერო ცენტრი იქნება.

მამა ფილიმონმა მორიდებით აღნიშნა, რომ სასურველია ტაძართან და ლიხაურის ციხესთან მიმავალ გზაზე ბეტონის საფარი დაიგოს.

მეწვერის შედეგად დაზიანებული გზები ნიაბურში გობრონიძეების უბანში და სოფელ აჭში მოინახულეთ. აქაც პროექტები „სტიქიის სალიკვიდაციო ღონისძიებების ფარგლებში“ დაფინანსდა და მოეწყო გაბიონები. სოფელ აჭში კეთდება სასაფლაოზე მისასვლელი 63 მეტრი სიგრძის ბეტონის გზა. სამუშაოებს შპს „დათა“ ასრულებს. სულ გაბიონების მოწოდებისათვის 146 ათას ლარამდე დაიხარჯება.

სოფლის მთავარი პროექტი ლიხაური-მაკვანეთის დამაკავშირებელი 5 165 მეტრი სიგრძის ასფალტის გზაა. პროექტი საქართველოს მთავრობის მხარდაჭერით „რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან“ 1 298 000 ლარით დაფინანსდა. პარალელურად მიმდინარეობს წყლის დაქსელების სამუშაოები.

შპს „ჰაიდრო“-ს ოქროს მუხუროში წყლის ახალი ქსელი გააყვას და 185 კომლს მრიცხველს უდგამს. სამუშაოები აქტიურ ფაზაშია და მალე დასრულდება - გვითხრა საპროექტო კომპანიის წარმომადგენელმა მამუკა ბერიძემ.

სულ 493 869 დაიხარჯება ოქროს მუხუროს სასამელი წყლის შიდა ქსელის მოწყობაზე.

ნანა წითლიძის თქმით გზის მშენებლობისას გამოიკვეთა რომ ოქროსმუხუროს გზის დასაწყისში, მდინარე გუდისწყობზე ახალი ხიდი უნდა გაკეთდეს, რაც გზის ასფალტირებას ხელს არ შეუშლის. მისივე თქმით, სოფლის პროგრამის ფარგლებში 9 აპრილის სკვერი შემოიღობება...

რომ არა კოორდინირებული მუშაობა მერთან, ბატონ ავთანდილ თალაკვაძესთან, მერიის სამსახურებთან, ჩვენს მაჟორიტართან ბექა თოიძესთან, ჩემს თანაშემწე ერეკლე სალუქვაძესთან ერთად, ეს შედეგი არ გვექნებოდა - გვითხრა ნანა წითლიძე.

ლიხაური-მაკვანეთის დამაკავშირებელი გზა მიმდინარე წლის ნოემბრის ბოლოს დასრულდება.

ნუგზარ ასათიანი

თხილის ფასი კატასტროფულად დაეცა

ალიონი. ოზურგეთში თხილის მიმღები პუნქტების უმეტესობა ამ დღეებში მოსახლეობიდან თხილს არ იღებს. ის პუნქტები, რომლებიც მუშაობენ, თხილში საშუალოდ 1,50-დან 2 ლარამდე იხდიან.

სახელმწიფო მევენახეებს სუბსიდიის გაუკეთა და კილოგრამ

ყურძენში საკმაოდ კარგ ფასს უხდიან. ღმერთმა გაუმარჯოს, - ქართველთა, იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმი ჩვენი ქვეყანაა. ჩაი გვქონდა და მოგვისაგებს, ციტრუსსაც არ ადვას კარგი დღე. თხილი კარგადაა და დავრგეთ. ერთხანს კარგი ფასი ჰქონდა, მაგრამ რად გინდა, ახლა

„ახვევის“ ფასსაც ვერ ვანადგებთ. ადრე კონკურენცია იყო ადგილობრივ და სხვა რეგიონებიდან ჩამოსულ ჩამბარებულებს შორის. ადგილობრივმა „მაფიამ“ ყველაფერი არია. ახლა, იმ მოტივით, თხილი ცუდია, დაადვეს „ტაქსა“-და თუ არ შეეხვეწე, 2 ლარსაც არ გადავიხდიან კარგ თხილში. - გვითხრა ერთ-ერთი სოფლიდან ჩამოსულმა ქალბატონმა მ.დ-მ.

მარშან, არჩვენების წინ აგვისტოს შუა რიცხვებში ჩამბარებულები ერთ კილოგრამ „ბერძნულაში“-4,50 ლარს იხდიდნენ, „გულშიშველაში“-4,20 ლარს. შემდეგ თანდათან დაიწყო კლება თხილის ფასმა.

თხილის ხარისხი დაბალია, ჩამბარებულებს არ მიაქვთ, გავტეხავთ და ნახავთ, რა გამოვა - გვითხრა ერთ-ერთმა ჩამბარებულმა „ვასაძის პურის“ უკან მიდებარე თხილის მიმღებ პუნქტში.

რას გადავიხდით? - შევეცი-თხეთ.

-30 თეთრს თითო კეკალში - გვიპასუხეს.

აკაკუნეს-დააკაკუნეს ჩაქუჩი, გადათვალეს-გადმოთვალეს და ერთი ლარი და 30 თეთრი იანგარიშეს 1 კილოგრამ „ბერძნულაში“.

პასუხი თხილის სხვადასხვა მიმღებ პუნქტთან ერთად - არ მიაქვთ, თხილის ხარისხი დაბალია, ამიტომ თუ მივიღებთ დაბალ ფასს გადავიხდით. წაბლი გააშენთ, ახლა 4 ლარად ვიღებთ კილოგრამს.

რამდენიმე წლის წინ, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში გამართულ ერთ შეხვედრას ვესწრებოდით, სადაც სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები რეგიონში გასაშენებელი კულტურების საკითხს განიხილავდნენ.

არ ვარგა ბატონებო ძირითადად თხილზე აქცენტის გაკეთება. ავერ გვაქვს ჩაის მაგალითი. მარტო ნიადაგის გამოფიტვაზე არ ვსაუბრობ. არ ვიცით, მომავალში რა დაავადებ-

ბი განხდება და რა მდგომარეობა იქნება მსოფლიო თხილის ბაზარზე - დაახლოებით ასეთი აზრი გამოთქვა, მუნიციპალიტეტის სოფლის მეურნეობის სამსახურის იმჟამინდელმა წარმომადგენელმა კოტე სარიშვილმა.

რომ იტყვიან, „დაესივნენ“ სოფლის მეურნეობაში „ჩახეული“ პირები. შემდეგ იგი საერთოდ ჩამოაშორეს ამ დარგს.

ყოველდღიურად იზრდება სურსათის ფასები. სოფლის მოსახლეობის ძირითადი შემოსავალი თხილია. მოსახლეობა წუხს, რომ ცუდი ზამთარი ელოდებათ. ისინი ვერ შეძლებენ ოჯახისათვის საჭირო რაოდენობის სურსათის, პირუტყვისათვის თივის, ნაძვის, ქატოს მომარაგებას. მოსახლეობა დახმარებას ხელისუფლებას სთხოვს, მაგრამ საკითხავია, რამდენად ჩაერევა სახელმწიფო კერძო სექტორის საქმიანობაში.

თომა მუჯირის ბახსენება

გურული სიმღერების ოსტატ შემსრულებელთა შორის თომა მუჯირს ერთ-ერთი თვალსაჩინო ადგილი უკავია. იგი ეკუთვნის მოძღვრალთა იმ ჯგუფს, რომლებმაც ჩვენამდე მოიტანეს ეს უნიკალური საგანძური და თავის დროზე დაატკბეს თავისი გემრიელი ხმით და სიმღერის ღრმა ცოდნით მყურებლები. თომა მუჯირი მართლაც გამოირჩეოდა თავისი გურული ტემპით და არაჩვეულებრივი მანერით.

მე კარგად მასსოვს ბატონი თომა, რადგან იგი მამჩემის – ილარიონ სისარულიძის მეგობარი იყო და ხშირად გვსტუმრობდა ჩვენს ოჯახში. რამდენჯერმე მამჩემი მამღერებდა კიდევ, მას ბერძენ ფულიც უწუქებია ჩემთვის და შევეუქვარ კიდევ: – „შენ კი მოძღვრალი დაღვები.“ განსაკუთრებით მასსოვს მისი ნამღერი უხველესი გურული სიმღერა „ინდი-მინდი-ფერად მინდი“, რომელსაც ახლაც ხშირად ვისმენ და ეს სიმღერა შეიძლება ჩათვალოს მისი უამრავი ჩანაწერად

ერთ-ერთ უნიკალურად. თომა ნოეს ძე მუჯირი დაიბადა 1908 წელს სოფელ ბოხვაურში. იგი ბავშვობიდან გამოირჩეოდა როგორც შრომისმოყვარე და მუსიკალური ნიჭით დაჯილდოებული. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ თომა მუჯირი ხდება ცნობილი ლოტბარის, ვარლამ სიმონიშვილის გურიის ეთნოგრაფიული გუნდის წევრი. ამავე გუნდის წევრები იყვნენ თომას მამადაშვილები, თითქმის თანატოლები, შემდგომში ცნობილი ლოტბარი ესე ჭანიშვილი და ასევე ცნობილი მოძღვრალი ტელე იობიშვილი.

თომა მუჯირი, როგორც უნიკალური სმენისა და განსაკუთრებული ხმის მქონე, ხდება ანსამბლის ნომერ პირველი მოძღვრალი. მას ჩაწერილი აქვს გურული სიმღერები: „ხასანბეურა“, „შვიდაკა“, „ინდი-მინდი“, „მიყვარს-მიყვარს“, „შვი შაშვი“ და სხვა.

თომა მუჯირი 1934 წელს მიწვეული იქნა აფხაზეთის სახელმწიფო ანსამბლში, რომელსაც პლატონ ფანცულაია ხელმძღვანელობდა. ანსამბლი გასტროლებს ატარებდა ქ. თბილისში და თომას მიერ შესრულებულმა გურულმა სიმღერებმა „ინდი-მინდი“, „შვი შაშვი“, „ხასანბეურამ“ და „შვიდაკამ“ აღტაცებაში მოიყვანა თბილისელი მაყურებელი.

1935 წლის ბოლოს თომა ისევ ვარლამ სიმონიშვილის გუნდის წევრია. ამავე წელს ვარლამ სიმონიშვილი ანსამბლი მიწვეულ იქნა ქ. მოსკოვში გასტროლებზე, სადაც დიდი მოწონება დაიმსახურეს.

1939 წელს თომა ქ. თბილისში, ხალხური სიმღერების ოსტატთა ახლადშექმნილ ანსამბლში მიიწვიეს, რომელსაც რეჟისორი შალვა ლომიძე ხელმძღვანელობდა. იმავე წელს შემოაღიწმული ანსამბლი მიწვეულ იქნა ქ. მოსკოვში, სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის გასსანზე.

1940 წლიდან თომა მუჯირი კვლავ

ვარლამ სიმონიშვილის გუნდს უბრუნდება და ამ ანსამბლის რჩება ვარლამის გარდაცვალებამდე.

როცა გარდაიცვალა ვარლამ სიმონიშვილი თომას ბევრი უტირია, ეს იყო პირველი ცრემლი, რომელიც ოდესმე შეუქმნევიათ ამ ბრვე ვაჟკაცის თვალებზე. თომას ხელი ჩაუქრევია და სამუდამოდ დაუტოვებია სცენა.

ამის შემდეგ იგი იყო სხვადასხვა სამეურნეო სამუშაოზე.

თომა მუჯირი ვარლამ სიმონიშვილის უსაყვარლესი პიროვნება იყო. მიუხედავად იმისა, რომ თომა ხშირად აგვიანებდა მეცადინეობაზე, მეგობრულ დარიფებებს აძლევდა არ გაუგავრდებოდა. ეტყობა: – თომა, შენ არაჩვეულებრივი მოძღვრალი ხარ და საჭირო ხარ გუნდისათვის. აბიტომ, ნუ გააყდენ მეცადინეობასო.

ხდებოდა ისე, რომ თომას კვლავ მოუწია მეცადინეობაზე დაგვიანება. მაშინ ვარლამმა ანსამბლის წევრებს უთხრა: – თომა კიდევ თუ დაგვიანებთ შემოვა სამეცადინეო დარბაზში, მას არავინ არ გასცეს ხმა და არ მეუსლოძოსო.

მორიგ რეპეტიციებზე თომამ ისევ დაგვიანა, ცოტა ნასვამმა შეაღო დარბაზის კარი.

– „გამარჯობა თქვენი ხალხო,“ – მიესალმა იგი მეგობრებს.

პასუხი არაა.

თომამ გაიარ-გამოიარა და კიდევ მიესალმა ანსამბლის წევრებს:

– „გამარჯობათ ხალხნო თქვენი“ – ისევ არ არის პასუხი.

თომა ცოტა ხანს შეჩერდა, გაიხედა-გამოიხედა, დარბაზის კუთხეში მივიდა და დაიწყო ტანსაცმლის გაძრობა – ჯერ პალტო გაიხადა, შემდეგ პიჯაკი, და ბოლოს შარვლის გახდა რომ დაიწყო, ქალებმა იკივილეს: – „რას შობა – შარვალს იძრობსო.“

თომა შემობრუნდა და დაიძახა:

ვარლამ სიმონიშვილის ანსამბლი 30-ანი წლები. მესამე რიგში მარცხნიდან მეორე თომა მუჯირი

– „ხართ აქნე ვინზე?“ ამზე ატყდა ხარხარი და თომა შეაჩერეს.

1964 წელს, როცა ვარლამ სიმონიშვილის ოუბლოე გადაუსადეს, თომას ვარლამის სხვა მოსწავლეებთან ერთად მონაწილეობა მიიღო საიუბილეო კონცერტში და ერთხელ კიდევ გაასარა გურული ფოლკლორის თავყანისმცემლები თავისი ტკბილი ხმით. სამწუხაროს ეს დარჩა მისი უკანასკნელი გედის სიმღერა. თომას შესახებ ცნობები მისმა შვილიშვილმა აძიარნა მუჯირმა მომპოდა და მაშინ თომას ტრაგიკული დაღუპვის შესახებ. იგი 1964 წელს ავტობიძილის შეგახების შედეგად დაიღუპა. იგი დაკრძალულია სოფელ ბოხვაურში.

მის დაკრძალვაზე ერთ-ერთმა გულშემბატკვიარამ ასეთი სიტყვა უთხრა:

– „შენ ნათელი და მართალი კაცი, დღეს აქ შეკრებილი შენი მეგობრები უკანასკნელად გვიგალობებთ ვარლამისეულ ზარს, რომელიც შენ მის ცხელდართან ოდესღაც ვიგალობა.“

და ბოლოს, თავისი სიტყვა დაუმთარგმნა ასეთი სტრიქონით:

„შენ დაკარგვით ცოლშვილს, მეგობრებს გვრჩება დარდი და ცრემლები თოვა, სამარადისოდ გემშვადობებთ – მართალი კაცი – შეიფასო თომა.“

დემეტრე ნათელი ამყოფოს ეს მართლა – მართალი და შრომისმოყვარე, ნიჭიერი და არაჩვეულებრივი მოძღვრალი თომა მუჯირი!

ტრიონტან სისარულიძე,
ხელოვნების ქურუმი

„მე ლაგაზი მემოზარი მყავდა“

იგი უღამახეს შემოქმედში დაიბადა 1925 წლის 30 დეკემბერს – უხველესი ისტორიული წარსულისა და უდიდესი კულტურულ-ქრისტიანული ტრადიციის მქონე სოფელში... სადაც პირველი სასულერო-საკათედრო ტაძარი 1422 წელს დაარსდა (გელათის სასულიერო ცენტრზე ერთი საუკუნით ადრე). იზრდებოდა ცნობილი მელიქონათის (მისი მამა საუკეთესო ხარისხის ლიბონათს ამხადებდა) ოჯახში, სადაც სტუმარ-მასპინძლობის, საყოფაცხოვრებო და საწესწევლო კულტურის დიდი ტრადიცია არსებობდა.

სოფლის სიმდიდრეს განსაზღვრავდა არა მარტო უღამახესი, თითონადაც ვარემო, არამედ იმ ადამიანთა სიმრავლე, ვინაც თავის დროზე, ლამაზი კვალი დატოვა. ამჟებრად მირბეული შემოქმედელი ფეხბურთელი, ვალიკო ჭანუყვაძე ვეინდა

გავისსენით. იგი შემოქმედის ცნობილ სპორტსმენთა დიდ პლედას (მამაშვილი ტოგო და გივი ლუმაბაძეები, ვალერიან გეგიაძე, ჟორა ერქომაიშვილი, ანზორ სიამაშვილი, ბახვა გიორგაძე, გივი გვარჯალაძე და სხვ.) ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი იყო. მას, თავის დროზე, დიდი სისარული მოჰქონდა ფეხბურთის გურული გულშემბატკვირებისათვის.

ვისაც კი, მისი თამაში ერთხელ მაინც უნახავს, – ყველა აღტაცებაში მოსულა და უთქვამთ, რომ იგი, ისეთივე ლამაზ ფეხბურთის თამაშობდა, როგორი წარმოსადგეიც თვითონ იყო. ის დაცვაში თამაშობდა, 4-ნომრიანი მისურთი. თამაშის დროს, მაყურებელი ზედმეტსახელს – „კეკას“ სკანდირებდა და ასე „ეფერებოდა“ საყვარელ ფეხბურთელს. იგი, თავისი დროის ერთ-ერთი კოლორიტული პიროვნება, საუკეთესო გარეგნობის, მუდამ გემოვნებით ჩაცმული, ზრდილი და თავაზიანი, რომელთან მეგობრობითაც ამა-ყოზა ყველა თაობის ადამიანი, მათ შორის ძლიერნი ამა სოფლისაანი, – იმ იშვიათ ადამიანს ეკუთვნოდა, რომლებიც არ კარგავდნენ მეგობრებს და მუდმივად ეტყებდნენ.

ასალგაზრდობიდან მეგობრობდა ბატონ შოთა ჭანუყვაძესთან (როცა ვალიკო ფეხბურთელი იყო, იგი მასარაძის რაიკობის პირველი მდივანი იყო), მიშა, მამა და რეზო ჭანუყვაძეებთან, ნესტორ თოიბესთან, რეზო კოპალეიშვილთან, – ბატონი რეზო კოპალეიშვილი, ოზურგეთის ფეხბურთელთა გუნდის ახალგაზრდა ექიმი იყო.

ბატონი ვალიკო მეგობრები იყვნენ, იმ დროინდელი მასარაძის რაიონის ძალიანების წარმომადგენლები: ვახტანგ ჩხიკვიშვილი, სიმონ შქვირული, დავით აბაშიძე და სხვები. მას ჰყავდა საუკეთესო

მეგობრები თითქმის ყველა რეგიონში: ბატონი შალვა გიორგაძე, რომლის აგებულებაც არის სოფელ შემოქმედის ცენტრში მდინარე ბუფის ხიდი; ბატონი ოთარ გოგობერიძე, – როცა თბილისიდან იგი, სამუშაოდ მასარაძეში გამოგზავნეს, მისი პირველი მასპინძელი ვალიკო ჭანუყვაძის ოჯახი იყო; ბატონები ამირან ჯაფარიშვილი და ვალიკო ჭანუყვაძე ახალგაზრდობიდან მეგობრობდნენ, ამ მეგობრობის გამოძახილი იყო შემდგომში, მათი ერთ ქუჩაზე (ლერმონტოვის ქ.) და პირისპირ სახლობა.

ფეხბურთის ნამდვილი ფანი, ბატონი ამირანი, ხშირად იხსენებდა, რომ მისი სოფელ შემოქმედის კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ არჩევის აღსანიშნავი სუფრა, არსენ ჭანუყვაძის (ვალიკოს მამა) ოჯახში გაიშალა და პირველი დამე ამ სოფელში ამ ოჯახში გაფათიყო.

ბატონი ვალიკო კარგი მონადირეც იყო, და რაიონში თბილისიდან ან სხვა რეგიონიდან ჩამოსული საპატო სტუმრების სუფრას, ხშირად მისი ნანადირევი შვლის მწვადი ამწვენდა. ავტობიოგრაფიულად იყო, ახალგაზრდობიდან მართავდა მანქანას და ერთი მარცხიც არ განუცდია საჭესთან. არ იყო სუფრის აშუღი, ბევრს არ სვამდა, არ თამაშობდა და ამიტომ სუფრიდან გააპრავც იცოდა. ერთ-ერთი ქეთვის დროს ბატონმა ანზორ სიამაშვილმა (ზედმეტსახელად „სკენდერა“, ქუთაისის „ტორპედოს“ ცნობილი ფეხბურთელი იყო), ბატონ ვალიკოზე ადრე დატოვა სუფრა – მას სხვა ინფორმაციაც ჰქონდა! ჩაწვა ბატონი ვალიკოს „პობედის“ უკანა საფარძლის კიდებზე, და როცა ასევე სუფრიდან გამოპარული ქალობრიანი ჩაუვდა ვალიკოს მანქანაში, ანზორიც წამოიძარა „პობედის“ ატაკიდან, და „თურმე ძლიერს გამოასწრო ცოცხალმა ვალიკო ჭანუყვაძეს. პაოლი იშვილისა არ იყოს – „სულ ელოდა

მშენიერი ქალთა კრებული!“

ის მტრის ჯავრსაც არ შეჰგამდა, ასე მოხდა მამინაც, როცა მეტრუკი სვანი თურმე ბაქიობდა, – შემოქმედში ჩემი მოძრევი არავინ არისო; ვალიკომ, თავისი ცნობილი საყვარელი ოლითით – „თაყური“, კლვის უსწრაფესად ჩაანარცხა იგი ორმოში, და შემოქმედში დარჩენის სურვილი სამუდამოდ დაუკარგა.

ბატონი ვალიკო სხვადასხვა პასუხსაც თანამებობაზე მუშაობდა, მათ შორის იყო დამარსებელი და პირველი დირექტორი ეწ. – „ჭიხარების ატეკის“ (№7 ავტოკოლონა). ეს სახელი ამ ავტოკოლონას, მისმა ბავშვობის მეგობარმა ლეონიდე მასარაძემ შეარქვა. ბატონ ლეონიდე (იგი მაშინ ბოხვაურის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე იყო), თურმე მეგობრებმა ახარეს, ტენილი ავახაკის გვარად ჭიხარაის დაბატმირების შესახებ. მას ასე უპასუხნა მათთვის: – რა ხერია ერთი „ჭიხარაის“ დაჭერა, როცა, ავტო ვალიკო ჭანუყვაძემ, „ისი ჭიხარაის“ ერთად აიყვანა მძლეოდ, რომელი სად მოგლავს არ ვიცით.

ბატონი ვალიკო – თავისი დროის ცნობილი საყვარელი სპორტსმენი, შეგდა გურიის, და შესაბამისად ქართული ფეხბურთის ისტორიაში. უდიდესმა ერთუხანაზმა შეაძლებინა შეუძლებელი, იგი გარჯიშებზე შემოქმედის ფეხით დადიოდა ოზურგეთში და დღემდე თითქმის 15 კილომეტრის გავლა უწევდა. მან და მისმა თანაგუნდელებმა (ლედე და ზაზა მასხულები, რუბიკა სუჭუა, კოტე ვოგატაძე, ავთო ურუშაძე და სხვ.) პროფესიონალიზმით და შრომისმოყვარეობით, შეუძლებელი შეძლეს, და დაამსხვრ იეს იმ დროინდელი მითი, – „გურულებმა ფეხბურთის თამაში არ იციანო.“

იმ დროისათვის, სპორტსმენთა ასეთი ძლიერი პლეადის არსებობა სოფელ შემოქმედში, სპორტის დიდოსტატის, ბატონი

ტოგო ლუმაბის დამსახურებაც იყო. ვალიკო ჭანუყვაძე 2006 წლის 14 ივნისს გარდაიცვალა.

ნანა (ნანი) ჭანუყვაძე

რედაქციისგან: თორილ წელში აღინიშნება ოზურგეთში პირველი საფეხბურთო გუნდის დაარსების 100 წლისთავი. ძლიან საშურა მსგავსი ისტორიების გამოქვეყნება.

ცნობარში „ფეხბურთი 89“ კითხულობთ: 1944 წელს სახელმწიფო უშიშროების რაიონული განყოფილების უფროსის, ვასო პაიჭახის ინიციატივით (ფეხბურთის კარუზოს“ ბორის პაიჭახის ბიძაშვილი) ადგა ფეხბურთელთა გუნდი. მასში გაერთიანდნენ შუტუ სალუკვაძე, ვასო ბემბუაშვილი, კოტე ვოგატაძე, მიშა პაიჭახე, ზაზა მასხულოა, მამა ცხელაძე, ვალერიან ჭანუყვაძე, ავთო ურუშაძე, მამუკა ვირკელი.

იმის დასრულების შემდეგ ამ გუნდს შეუერთდნენ: ვალერიან გეგიაძე, მიხეილ შვიშვილი, ივანე სვანიძე, მამა და ბაზა მუჭაბიშვილები, ლედე და ზაზა მასხულები, ლია მეგრელაძე, ნიკოლოზ ჭანუყვაძე, დავით საშინიძე და სხვები. გუნდს „დინამო“ ეწოდა და კონსულტაციისათვის 2 თვით ბორის პაიჭახე მოიწვიეს.

1946 წელს აღინიშნული გუნდი საქართველოს პირველობაზე პირველი კატეგორიის გუნდების შორის ბრინჯაოს პრიზორი ვაძდა. 1950 წელს საქართველოს ოსის გათამაშების ფინალში გავიდა, სადაც იმ დროისათვის ერთ-ერთ უდიდეს გუნდთან თბილისის „ტოლ-ოსთან“ დამარცხდა... თურცა საკავშირო ოსის გათამაშებაში მონაწილეობის უფლება მიიღეს. აქ ერევის „არარატთან“ მოუწიათ თამაში და დამარცხდნენ. თურცა იმ დროს ეს დიდი მიღწევა იყო.

ილია და გურულები

ამბავი რამდენიმე გურული გამომცემლისა, მსახიობისა და ერთი მთავარი ასოტიან-ფომისა

1893 23 სექტემბერს (ძველი სტილით) ილია ჭავჭავაძის თავმჯდომარეობით გამართულ ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების სხდომაზე სხვა საკითხებთან ერთად გადაწყდა კონსტანტინე თავართქილაძისთვის გასაგზავნი სახელმძღვანელოების შექმნა.

სახელმძღვანელოების შექმნის ამბავი მე „ილიას ცხოვრებისა და შემოქმედების მატანიდან“ გავიგე, რაც უფრო ადრე გავიგე და ჩემს მცირეცხოვან მკითხველს სასწრაფოდ ვამცნე ვოლტერის „ზადივი ანუ ბელისწერის“ გამოცემის ამბავი იყო... სად თუ არა ოზურგეთში.

აი, ნახეთ რას და როგორ ვწერდი ჩემი ავტორობით გამოცემულ „სხვის წიგნებში მოგზაური ფიქრების“ მე-4 და მე-5 გვერდებზე: „აქვს კერძო გაზაქარიდან დგამს და მწვანეა აყრის.“

მეც მოვყარი... მოვყარი და მოგზაურობის დაწყებამდე, ერთ მოგზაურს გავიხსენებ. ეს მოგზაური არც მიკლუხო-მაკლაია, არც ვეიშის კუკი, არც ქრისტეფორე კოლუმბი, არც ვასკო დე გამა და არც ჩვენი რაფიელ დანიბეგაშვილი. ამ კაცს კანდიდი ჰქვია. პატიოსანი და გულწრფელი ჭაბუკია, როგორც ამბობენ, და ჩვენ რა უფლება გვაქვს, ეჭვი შევიტანოთ; წარმდგენი ხომ დიდი ფრანგი განმანათლებელი ბატონი ვოლტერია. სხვათაშორის, ბატონი ვოლტერი კანდიდზე უფრო ადრე, ზადივთან ერთად გავიცანი.

„ზადივის“ (თარგმანი ა. ახნაზაროვისა), ერთ-ერთი გამოცემა შორეულ 1891 წელს, ოზურგეთში, მიქელაიშვილის და თავართქილაძის წიგნის მალაზიის სტამბაში დაბეჭდა და ჩემს და ბევრ სხვათა გულსახეობდა, რუსეთის სახელმწიფო ბიბლიოთეკაში ინახება ამჟამად და როგორც პირი უჩანს, ასეც იქნება კაი ხანი. რას ვიხამო?! მოდი, კანდიდის მიუბრუნდეთ, უცნაური მსწავლელები ჰყავდა ახალგაზრდას, პანგლოსად უხმობდნენ, თვითმარტვიანი ფილოსოფოსადაც მოიხსენიებდნენ მკანნი. ნამეტანი ობტემისტური შეხედულებები ჰქონდა დოქტორ პანგლოსს. ოდნავდაც როდი ჰყავდა ძალათ ფილოსოფოსი პანგსი ლოგიკა-ფსიქოლოგიის დიპლომან მამარქმს. „პეშეპო, თქვენ საუცხოო სამყაროში ცხოვრობთ, სამყაროში, სადაც ყველაფერს თავისი მიზეზი და შედეგი აქვს, სამყაროში, სადაც მოვლენები დასაწყისიდანვე მისწრაფიან ბედნიერი დასასრულისაკენ“ — პო, ეს დოქტორ პანგლოსის სიტყვებია და არა, დღევანდელი გადასახედიდან, მაგისტრ ვრიგოლ კილაძისა.

დღევანდელი გადასახედიდან, მაგისტრ ვრიგოლ კილაძე 2017 წელს 93 წლის და კიდევ რამდენიმე თვის გარდაცვალება. ოქტომბერი იყო მამინ და ოქტომბერია ახლაც... დედა, უკვე 88 წლისა და ზუსტად ისევე მხნე და ჯანმრთელია, როგორც 5 წლის წინათ გახლდათ. რაც შეეხება. მწვანეილმოსაყრელი კერძის ამბავს, სულ სხვა სივრცის, დროსა და ადგილის ამბავი და თუ დაგანტერესა, წიგნის მოძიება და გადაღვა დაგვირდება მე-3 და მე-4 გვერდებზე.

რაც შეეხება მე, კონსტანტინე თავართქილაძეზე ვაპირებ საუბარს, თუმცა მანამდე „გურიის მოამბეში“ კახა ჩავლემვილის მომხადებული სტატია რომ არ ვახსენო, ვერაფრით შევძლებ (იხ. ბმული ჰტტპ://გურიის-მოამბე.ჯორჯია/არქივი/37974).

მეხდა, საინტერესო სტატია და წაკითხვა საინტერესოც იქნება და სასარგებლოც.

არც „იმაზა დამწყდება გული“ თუ ჩემი სტატია კითხვას შეწყვეტ და ვერ კახა-ბატონის ხსენებულ სტატიას წაკითხავ.

მანამდე კიდევ ერთ თავართქილაძეს გავიხსენებ.

წინასწარ შევინებავ, ბიძინა თავართქილაძის შესახებ პირველად და ერთადერთხელ გავიგე ეკა პატარაიას სტატიადან „რომელი ცნობილი ქართველი მწერლის პორტრეტი დასაბუთებულად შალვა ქიქოძემ“.

სტატია ჟურნალ „თბილისელებში“ დაბეჭდა (იხ. <http://old.tbilisebi.ge/-index.php?newsid=268451707> ბმული) და თუ მე,

მამარქმის არ იყოს - „რამე დამეგერება, ღირს წაკითხოთ.“

მე ერთადერთ ამონარიდს ვთავაზობ:

„ერთხელ შალვას მამას, გერასიმეს ქვამი შეხვედრია ბიძინა თავართქილაძე, იმ დროს საკმაოდ ცნობილი პორტრეტი. მას გერასიმესთვის უთხოვია შევლითან შეამდგომოდა, რათა ახალგაზრდა მხატვარს მისი საშუალო კაბინეტისთვის კარლ მარქსისა და ფრიდრიხ ენგელსის პორტრეტები დაეხატა. შალვას ეს დაკვეთა მოკლე დროში შეუსრულდება და დამკვეთს აძეურად ილია ჭავჭავაძისა და აკაკი წერეთლის პორტრეტებიც მოუსურვებია. ილიას პორტრეტი მხატვარს ტრაგიკულად დაღუპული მწერლის კუბოში ჩასვენებული ცხედრიდან შეუსრულდება. სამწუხაროდ, ყმაწვილობის პერიოდის ეს პორტრეტები არ შემორჩენილა. 1937 წელს ბიძინა თავართქილაძე რეპრესირებული შორის მოექცა და ეს ნამუშევრებიც დაიკარგა. ჭაბუკობის წლებში შალვა ქიქოძემ რუსულიდან ქართულად თარგმნა არტურ კონან დოილის გახმაურებული ნაწარმოები „შერლოკ ჰოლმსი“ და დაასურათა კიდევ... 1914 წელს შალვა ქიქოძე „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების“ სტიპენდიანტად ჩარიცხა მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე. იმედროულად, ის ბედს ცდიდა მოსკოვის ფერწერის, ქანდაკებისა და ხუროთმოძღვრების აკადემიაში, ფერწერის განყოფილებაზე ჩასარიცხად. გამოცდებზე ორჯერ ჩაიჭრა, მაგრამ სასოწარკვეთილებას არ მისცემდა და მესამე ცდაზე აკადემიაში მოხვდა.“

„მატიანეს“ კალენდრით არა, 1914, არამედ 1894 წლის მარტის ბოლო და „ოზურგეთში“ კ. ოცხანელის“ ხელმოწერით გამოდის კონსტანტინე თავართქილაძის მიერ შედგენილი კრებული „სინარის“, რომელშიც ქვეყნდება ილია ჭავჭავაძის ლექსები: „ელეგია“, „გუთინსიდეა“ და „ქართვის დედას“.

სინარის, მუსიკალური ტერმინი რომ იყო იცოდი?

მე — არა, გასაგებად „ხელოვნების ენციკლოპედიური ლექსიკონის“ ელვერსიას მივაკითხე და ისე გავიგე.

„ქართული მრავალღეროვანი (ძირითადად, ექვსღეროვანი) ჩასაბერი საკრავი. გავრცელებულია ძირითადად გურიაში (სინარის) და სამეგრელოში (ლარკეში). ღერები სხვადასხვა სიგრძისა აქვს. საკრავი მრავალხმანია, მაგრამ ტექნიკურად შეზღუდული.“

სინარისი: ლარკეში
წყარო: ხელოვნება : მოკლე ენციკლოპედიური ლექსიკონი : მოსწ. / [შემდგ.: ნანა მაჭარაშვილი ; რედ.: ჰამლეტ ჩხენკელი ; მუსიკის შესახებ მასალები მოამზადა ნინო ბესტავაშვილმა]. - თბ. : მერიდიანი, 2004. - 80გვ. : ილ. ; 28სმ. - ISBN : 99928-32-31-2 : [ფა.]: 22803].

„სინარის“ გამოცემას გაზეთ „კვალში“ (კვალი 1894, 33, გვ.15-16.) რეცენზია მოჰყვა, რომელსაც ვერ აუვლი გვერდს, ვერ ერთი თავად რეცენზია საინტერესო და მეორეც, კიდევ ერთი საინტერესო ამბავი მაქვს მოსათხრობი „კვალიდან“...

„რეცენზია“

„სინარის, ლექსთა კრება თავართქილაძისა. ეს პაწია წიგნაკი ჩინებული შედგენილია. ისეთი პოეტური და აზრიანი ლექსები შეუკრებია ერთად თავართქილაძეს, რომ წამკითხველი ორმაგად დარჩება მისი წაკითხვით კმაყოფილი: ნამდვილ პოეზიით გულს დაიტკბობს, მიმართულებასაც კარგს მიიღებს და ვინების განსავითარებლადაც გამოადგება. სწორედ, რომ ასე მოხერხებულად უნდა დგებოდეს საერო საკითხავი წიგნები. კარგა მოსქო წიგნაკია და ძალიანაც აფთა. სულ ღირს ორი მსური. გამოცემის სამართლიანად დაურქმევია წიგნისთვის „სინარის“. ეს არის ერთნაირი ძველი საბუნიო ტყბილ-ხმოვანი საკრავი, რომელიც იმერეთ-გურიაშია, გავრცელებული, ის შედგება ექვსი, თუ შვიდი კალმის მასისაგან, რომელიც ბლის ქერქით არის ერთმანეთზე მიკრული. ყოველს მასრას თავისი განსხვავებული ხმა აქვს. დამკრეულს სწრაფად გადი-გადმოაქვს ტურქებთან, რომელნიც შიგ ბერვენ. და შევნიერს ხმებს გამოსცემენ. იმერეთში ამ სინარის „სასწრაფოს-აც“ ეძახიან.“

დაპირებული ამბის „მოყოფის“ დროა. „მატიანეს“ კალენდრით 1900 14 მაისა და გაზეთ „კვალში“ იბეჭდება „გამომცემელ

კონსტანტინე თავართქილაძის წერილი რედაქციის მიმართ, რომლითაც იგი ნოე ჟორდანიას და „ახალ მოსულისგან“ ითხოვს ნებართვას, ცალკე წიგნად დაბეჭდოს მათი პოლემიკური წერილები...“

„ახალ მოსული“ - ილია ჭავჭავაძე!
რაც შეეხება თავად წერილს, მას ახლავე „გაახლებო“...

„წერილი რედაქციის მიმართ ქ-ნ რედაქტორი!“

უპირიხილესათ ვთხოვთ, თქვენ პატივცემულ გაზეთ „კვალში“ დაუთმოთ ადგილი ამ მცირე შენიშვნას.

ამას წინათ «ივერიის» რედაქციას მიუვლანე პატარა წერილი დასაბეჭდათ, რომლითაც ბ-ნ «ახალმოსულს» ვთხოვდი ვაზეთის საშუალებით ნება მოეცა ჩემთვის თავისი საპოლემიკო წერილების ცალკე წიგნით გამოცემისა ბ-ნ ნ. ჟორდანიას «პრესასთან» და საპოლემიკო წერილებთან ერთად. რედაქციამ მასსუხეს: «უენიაზოთ» ვერ დაბეჭდავით. რაღა ჯანი მქონდა, დაუტოვე «ენიაზის» მისართმევით ჩემი წერილი, იმ პირობით, რომ თუ დაბეჭდვის ნებას არ მისცემდა «ენიაზი» «ივერიის» ფოსტაში უნდა გამოეცხადებინა უარი მამინე. მას შემდეგ ორ კვირაზე მეტია, მაგრამ «ივერიამ» ჩემი წერილის დაბეჭდვა არ ინება — მიზეზი კერ გამოვია, ამიტომ «კვალის» საშუალებით ვთხოვ «ახალმოსულს», რადგან მისი ფსევდონიმის გამოძღვანებას არ ინებებს რომელიმე ვაზეთის საშუალებით, თუ სურვილი აქვს მოძვეს ნება მისი საპოლემიკო წერილების ცალკე წიგნად დაბეჭდვისა ბ-ნ ნ. ჟორდანიას «პრესასთან» და პოლემიკურ წერილებთან ერთად*
ქ. ბათუმი 7 მაისი,
ქ. თავართქილაძე.

სხვათაშორის, „იქვე“ დართულ სარედაქციო შენიშვნაში ნოე ჟორდანიას უფლებას აძლევს დაბეჭდოს წერილი „გზა და გზა“, მაგრამ წერილი „პრესასთან“ დაკავშირებით ამბობს, რომ ის სულ სხვა თემას ეხება, ამასთან, „სარედაქციო შენიშვნა“ ჩემს ძირითად სათქმელთან არანაირ კავშირში არაა, ამიტომ აღარ გავაცვიფრებ და პირდაპირ ეროვნული ბიბლიოთეკის „ბიოგრაფიულ ლექსიკონს“ მივაკითხე კონსტანტინე თავართქილაძის ბიოგრაფიის გასაცნობად და მინდა თქვენც სრულად გავაცნოთ:

„კონსტანტინე თავართქილაძე სხვა სახელი: კონია თავართქილაძე დაბადების თარიღი: დეკემბერი, 1861 გარდაცვ. თარიღი: 1937? კატეგორია: მეწარმე, საზოგადო მოღვაწე ბიოგრაფია დაბადების ადგილი: სოფელი ბასილეთი, ჩოხატაურის რაიონი.
1885 წელს დაიწყო წიგნებით ვაჭრობა, 1886 წლიდან ეწეოდა ხალხოსური (ნაროდნიკული) მოძრაობის პროპაგანდას, რის გამოც ქუთაისის გუბერნატორის განკარგულებით წიგნები წართვეს, გასამართლეს და წიგნებით ვაჭრობა აუკრძალეს. 1888 წელს გამოცა თ. კიკვაძის „მატარა მოთხრობა“ და ვ. პოელოს „მმა-მმის მტერი“ (ა. წითლიძის თარგმანი), 1889 წელს ოზურგეთში გახსნა წიგნის სავაჭრო, სტამბა და უფასო საკითხველი; ამვე წელს არჩეულ იქნა ოზურგეთის ქალთა სკოლის მზრუნველად, აშენა სკოლის შენობა და იქვე მოაწყო სკენა ლეკორაციებით; შემდეგ დაიწყო ქართული წიგნების გამოცემა, დაბეჭდა „ჩანგი“, „ვეფხისტყაოსანი“, „თამარიანი“, ეგნატე ნინოშვილის მოთხრობები; 1891 წლიდან უკვე დამოუკიდებლად მუშაობდა. 1892 წელს, სამეგრელოში, ვინძე აშორიამ მთავრობის დავალებით, შექმნა მეგრული ანბანი, რათა მეგრელები ქართულ-ვეფხისტყაოსანს გაეითხა, კონსტანტინე თავართქილაძემ ამ ანბანს საწინააღმდეგოდ სენაკში გახსნა პირველი ქართული სტამბა, წიგნისაგან-სამკითხველო და წიგნისავაჭრო (სტამბა „აუგსბურგის“ სწრაფმეჭვადი მანქანით წიგნების დასაბეჭდად) სადაც დაიწყო ქართული წიგნის გამოცემა. საგანგებოდ დაქირავებული ხალხი სამეგრელოს სოფლებსა და დაბებში ავრცელებდა წიგნებს, რამაც დიდი სამსახური გაუწია სამეგრელოში ქართული ენის გავრცელებას და აშორიას ჩანაფიქრის დამარცხებას. 1895 წელს სტამბა და წიგნისავაჭრო განყოფილება გახსნა ბათუმში, მიულ აჭარაში ავრცელებდა წიგნებს. 1902 წელს არალეგალური ლიტერატურის

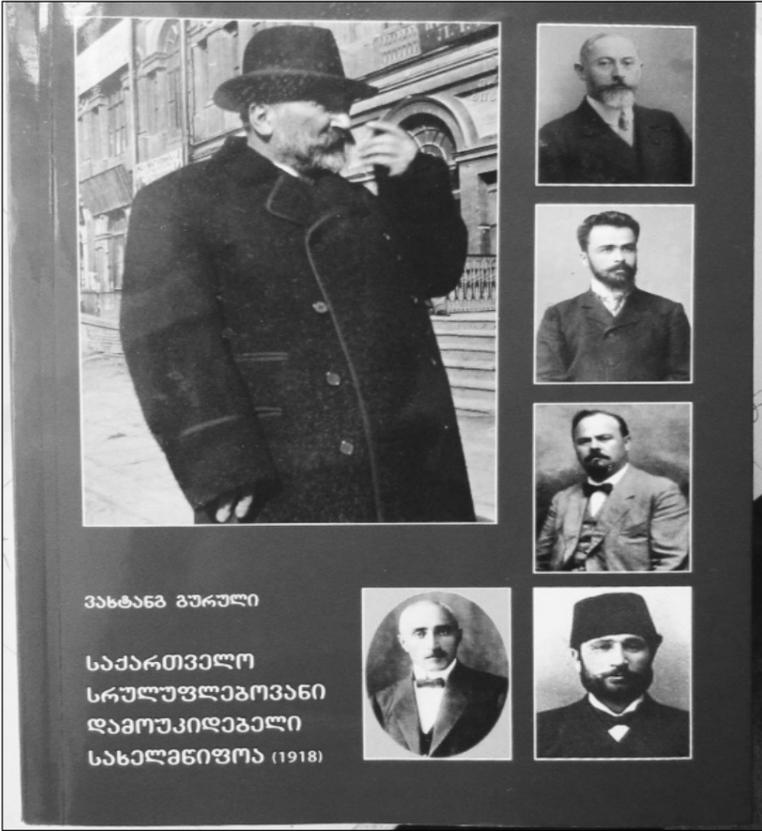

გავრცელების გამო, მთავრობის მოთხოვნით ბათუმიდან სტამბა ტფილისში გადმოიტანა და საგამომცემლო საქმიანობა კიდევ უფრო გააძლიერა. შეადგინა და გამოცა დიდი სახალხო და კვლევის კალენდრები (1894-1919), ბეჭდავდა პოლიტიკური ხასიათის ლიტერატურასაც, რის გამოც ჩამოართვეს შრომები, გასამართლეს და დააპატიმრეს (დაპატიმრებული იყო 40-ჯერ), მისი დაფინანსებული მოთხოვნით გაიხსნა მეტეხის ციხის სტამბა-წიგნისაკაზმავი, საღურგლო, საზეინკლო, სამკერვალო და სხვადასხვა სახელოსნოები, სადაც 600-მდე პატიმარი იყო დასაქმებული. კონსტანტინე თავართქილაძემ ციხეში სოლომონ ვადაჭკორიას დახმარებით, პატიმართა პირობების გაუმჯობესების მიზნით, გაფიცვა მოაწყო. მან ციხიდან გამოსვლისთანავე დაიწყო პოლიტიკური წიგნების გამოცემა „კულტურის“ და „მუშის“ ფორმით; დაბეჭდა ეგნატე ნინოშვილის სრული თხზულებანი, ნოე ჟორდანიას რჩეული ნაწერები, კ. კაუტსკის „ანტიკური ქვეყანა იუდეველთა და ქრისტიანთა“, „ჩვენი დროის ეროვნება“, ე. ერკმანის და ა. შატრანის „კვლევი კაცის ისტორია“ და სხვ. 1891 წელს ოზურგეთში დააარსა მეტელეთა ამხანაგობა, 1895 წელს შექმნა მეაბრეშუმეთა სავაჭრო-სამრეწველო ამხანაგობა „მუამავალი“. 1896 წელს, კონსტანტინე თავართქილაძის თანამშრომლობითა და შეწირულობით გურიაში, სოფელ აკეთში დაარსდა უფასო წიგნისაკაზმავი-სამკითხველო, ოზურგეთის შესწირა თავისი მდიდარი ბიბლიოთეკა, საქართველოში დაარსებულ თითქმის ყველა სამკითხველოს ეხმარებოდა წიგნებით, ასევე მოსწავლე-ახალგაზრდობას (მისი და ალ. მიქელაიშვილის თაოსნობით გაიგზავნენ საზღვარგარეთ ძმები შალვა და კომანდო ვოკელიები). 1906 წლიდან, თბილისში მისი რედაქტორობით გამოდიოდა სოციალ-დემოკრატიული გაზეთი „ლამპარი“. 1906 წელს, თავისი ხარჯით, საკუთარ სტამბაში დაბეჭდა იოსებ ჯულაშვილის (სტალინის) პარტიული მოხსენება, რომელიც წარდგენილი იყო სტოკჰოლმის პარტიულ ყრილობაზე. სომხურად დაბეჭდა „კვლევი კაცის ისტორია“, ნოე რამიშვილის „ისტორიული მატერიალიზმი“ და სხვ. სომხე კლერიკალთა დასმენით აუკრძალეს „არსენას ლექსის“ ბეჭდვა, რის გამოც სათაური „მუშეკვალა და „არსენას ზღაპარი“ დაარქვა. 1900 წელს პირველმა მონი-ლომა საქართველოში ქალაქის ქარხნის დაარსება, მაგრამ ვერ განახორციელა, 1910 წელს კვლავ დაიწყო მოლაპარაკება, მაგრამ პირველმა მსოფლიო ომმა შეუშალა ხელი. 1925 წელს ("თეატრი და ცხოვრება" 7, გვ. 11-13) დაიბეჭდა კონსტანტინე თავართქილაძის წერილი „რითი დავაგვირვინით ქართული სტამბის 300 წლისთავი“ — „გავმართოთ ბეჭდვითი საქმის პირველი გამოყენება, დავაარსოთ ამ დღესასწაულის საზეიმო ქალაქის ქარხანა და ამით დავავაგირვინოთ ის დიდი საქმე-ვინების ლამპრის წყარო-რომელსაც მწიგნობრობა ეწოდება“. გამომცემელი, მესტამბე, მწიგნობარი, ქველმოქმედი.“

წყარო: ქართულ მოღვაწეთა ლექსიკონი, 1801-1952: ტ. II ელ / იოსებ იმედაშვილი. - თბ., 2021-გვ.239“.

გიორგი კილაძე (გაბრამილა შამილა ნომერი)

ქართული სოციალ-დემოკრატია რევოლუციის დამარცხების უმძღვ (1906-1907 წწ.)

რას ვხედავთ ამჟამად? ჩვენს სამედიცინო მუშაობაში

ნამდვილ წყაროებიდან შევიტყვეოთ, რომ პეტრობურგში წასულ(1904 წ. - ვ. გ.) ოქტომბრის 23-ს, ცნობილის მღვდლის გრ. პეტროვის თხოვნით, მამა იოსებ ჩიჯავაძეს „32 მღვდლის კავშირის“ სხდომაზე ვრცელი მოხსენება წაუკითხავს ჩვენის სამედიცინოების თანამედროვე მოძრაობის შესახებ. ამ მოხსენებაში მ. ჩიჯავაძეს(დუკანოზ იოსებ ჩიჯავაძეს - ვ. გ.) დაუხატავს საქართველოს ეკლესიის მდგომარეობა რუსეთთან შეერთებამდე და შეერთების შემდეგ დღემდე, მოკლედ და ნათლად დაუსურათებია რუსის ექსარხოსების „მოღვაწეობა“ ჩვენს კურთხეულ ქვეყანაში: საეკლესიო მამულების ჩამორთმევა (1852 წელს), ადგილობრივ მღვდელმთავრების უფლებათა შეზღუდვა, სასულიერო სასწავლებლებისა და სემინარიების გაუკუღმართება, მათი რექტორ-ხელმძღვანელების საზიზღარი პოლიტიკა, ვოსტორგოვის მიერ შექმნილი საეკლესიო სკოლები და მათი მდგომარეობა, 31 მაისის ინციდენტი (იგულისხმება 1905 წლის 31 მაისის ქართლ-კახეთის სამედიცინოების ყრილობის დარბევა - ვ. გ.), რომელშიაც ყველაზე მეტი „ღვწილი“ ცნობილ არსმანდრიტს ნიკანდრს მიუძღვის, იმ ნიკანდრს, რომელიც ამის შემდეგ სინოდმა მღვდელმთავრობით დააჯილდოვა.

მოხსენებას ძლიერი შთაბეჭდილება მოუხდენია დამსწრე სამედიცინოებაზე, რომელსაც ერთხმად დაუდგინა: ქართველ სამედიცინოებს გამოეცხადოს სრული თანაგრძობა და სოლიდარობა, ხოლო სინოდსა და მის მიერ დადგენილ ექსარხოსებს, სემინარიის ნარექტორებს ნიკანდრს (არქიმანდრიტი ნიკანდრი ეპისკოპოსის ხარისხში აიყვანეს და საქართველოდან გაიწვიეს - ვ. გ.), ვოსტორგოვს(თან ვოსტორგოვი ამ დროს უკვე გაქცეული იყო საქართველოდან - ვ. გ. და სხვებს - ზიზღი და აღშფოთება).

1905 წლის ნოემბერში გაზეთ „ცნობის ფურცლის“ 1905 წლის 21-ე ნომერში შესამე მასალაც დაბეჭდა სათაურით „ახალი წყალობა“. მასალის ავტორი ოფიციალურად „ცნობის ფურცლის“ კორესპონდენტი იყო, თუმცა სავარაუდოა, რომ იგი დუკანოზ დავით დამბაშიძეს ეკუთვნოდა. წერილის ავტორი პრიონციპულად არ ეთანხმება რუსეთის ეკლესიის უწმინდესი სინოდის მიერ კავკასიის საეკლესიო მმართველობის გარდაქმნის პროექტს. სიტყვა „წყალობასაც“ ირინიული ქვეტექსტი ახლავს. მოგვაქვს ეს წერილიც მთლიანად.

ახალი წყალობა

სინოდს ჩვენზე, ქართველებზე, ახალი წყალობა მოუღია.

პეტრობურგში დასკუთარმა კორესპონდენტმა „ცნობის ფურცლის“ ტელეგრაფით აუწყა ამ დღეებში ქართველს საზოგადოებას, სინოდმა გადასწავლა რეფორმა ქართულის ეკლესიის მართვა-გამგეობისათვის.

რამი მდგომარეობს ეს რეფორმა? არქივისკოპოზის სახელის მაგიერად მმართველს ქართულის ეკლესიისას ერქვეა უფრო დიდი სახელი - მიტროპოლიტისა.

ამ მიტროპოლიტს ეყოლება ერთი ოთხად უფრო დიდი სამწყსო, რადგანაც მის მფლობელობაში იქნება მთელი ჩრდილო კავკასია.

გაუქმდება პატარა ტიტული საქართველოს ექსარხოსისა და დაკანონდება უფრო დიდი სახელწოდება - კავკასიის მიტროპოლიტისა.

ამ მიტროპოლიტს ექნება ავტონომიური უფლება, ესე იგი, შინაურ მართვაში იგი დამოუკიდებელი იქნება სინოდისაგან, რის გამოც მიტროპოლიტზე საჩივარიც - კი არ შეიძლება, თუ იგი უფრო უარესი მღვდელი იქნება ქართველობისა, ვიდრე ექსარხოსი.

ერთი სიტყვით, საკებით უქმდება საქართველოს ექსარხოსობა და სამაგიეროდ არსდება მიტროპოლია კავკასიისა. რეფორმაც სწორედ ასეთი უნდა!

მკითხველი არ უნდა მოსტყუდეს სიტყვით - ავტონომია.

ავტონომია ორგანოა: ბიუროკრატული, როდესაც ავტონომიური მეთაური რომელიმე ოლქისა ინიშნება თავის თანამდებობაზე უმაღლესის მთავრობის მიერ, და დემოკრატიული, როცა მას ირჩევს საზოგადოება, ხალხი, სამწყსო.

პირველი ავტონომია არსებობდა ძველს დესპოტიურს სპარსეთში და ავტონომიურს მმართველებს სხვა და სხვა კუთხეებისას ერქათ სატრაპები, რომელნიც უფრო უარესნი დესპოტნი იყვნენ, ვიდრე მათნი დამნიშნულნი - სპარსეთის მფევები. ახლაც არსებობს ოსმალეთში ამგვარი ავტონომია: ყოველი

ფაშა ავტონომიური გამგე არის ფაშალიქისა და უარესი მტარვალი, ვიდრე მისი დამნიშნული.

ეს ასეც უნდა იყოს და სხვაფრთვ ვერ იქნება. ბიუროკრატია, დიდი ბობოლა იგი თუ პატარა, ყოველთვის ირჩევს თავისზე უარესსა, რომ ქვეყნის თვალში არამც თუ არ დაიჩრდილოს, არამედ უკეთესს საუწყვედ გამოიჩინოს.

ასეთია პსიხოლოგია ბიუროკრატისა, რის გამოც ყოველი დაბალი საფეხური უარესია მაღალზე და კიბე თავდება აუცილებლად ხულიგანებით, როგორც ბიუროკრატის საძირკველი.

სრულიად სხვაა დემოკრატიული ავტონომია. ერის, საზოგადოების, სამწყსოს სიკეთე მოითხოვს, რომ გამგედ, მმართველად იყვნენ საუკეთესო მამულიშვილნი და ამისთვის-კი არჩევანია საჭირო.

რამდენადც ბიუროკრატულს წესწყობილებაში უარესების დანიშვნა აუცილებელია, იმდენად დემოკრატიულს რეჟიმში საუკეთესოების არჩევა უზრუნველყოფილია.

მაგრამ მკითხველმა შეიძლება იფიქროს: იქნება კავკასიის მიტროპოლიტის არჩევის უფლება მიენიჭოს სამწყსოსა. ეს ძლიერ ძნელი მოსალოდნელია, რადგანაც სინოდი ახლაც მტკიცედ ადგია ბიუროკრატულს გზასა. მაგრამ ვსთქვათ, რომ ეს უფლება მართლა განხორციელდეს, დაკანონდეს, რას მოიგებს ქართველთა ეკლესია? ვერაფერსა, რადგან ნამდვილად მიტროპოლიტის არჩევა ჩრდილო კავკასიას ერება: იქ ორჯერ მეტი მცხოვრებია, ვიდრე საქართველოში. ამნაირად კავკასიის მიტროპოლია ნიშნავს ქართული ეკლესიის გაუქმებას, ამოფხვრას და ქართველის მრევლების მიწერას ჩრდილო კავკასიაზე.

სად არის ხსნა? საქართველოს ეკლესიას უნდა დაუბრუნდეს დამოუკიდებლობა და გამგე არჩეული ქართველის სამედიცინოების და სამწყსოს წარმომადგენლების მიერ და ეს ყოველად კანონიერი და ყოველად სამართლიანი სურვილი და მოთხოვნა არ შეიძლება არ დაკმაყოფილდეს ახლაც, დაუგვიანებლად.

მხოლოდ სამედიცინოებას იმედი არ უნდა ჰქონდეს, რომ ქართულს ეკლესიას თავისუფლებას დაუბრუნებენ ზვედგან. ვინც მონობა დაუწყარა, მას მხოლოდ შეუძლიან შესცვალოს ფორმა მონობისა და თავისუფლებას-კი არასდროს არ მიაღწევს. ეს თავისუფლება უნდა თვითონ მან მოიხვეჭოს, თვითონ მან უნდა აღადგინოს უკანონოდ და უნამუსოდ გაუქმებული ავტოკრატია, რასაკვირველია, სამწყსოს დახმარებით.

ქართველ ავტოკრატულს აქტორად უჭერდა მხარს აკაკი წერეთელი. 1905 წელს მას დაუწერია „გარანცოვი (პოემა დიალოგებად)“. ამ ნაწარმოებით აკაკი წერეთელი აგრძელებს თავის პატრიოტულ პოეზიას.

როცა პოემას აფასებდა, იოსებ გრიშაშვილი წერდა: „როგორც ლიტერატურული ნაწარმოები, ეს პოემა ავტორის ჩვეულებრივი ყაიდით არის დაწერილი, რომელსაც არ აკლია ის უარყოფითი მხარეები ლექსის ადნაგობის მხრივ, რომელიც დამახასიათებელია მისი სხვა პოემებისა (გარდა „თორნიკე ერისთავისა“, „თამარ ცხივირისა“ და ნაწილობრივად „პატარა კახისა“). „გორონცივი“ დაწერილია პ. უმიკაშვილის ერთმომქმედებთან პიესა „სამზადისი“-ს „პლანიროვიკით“; აქაც მოქმედ პირებად იგივე მწერლებია გაცოცხლებული.“

მკითხველს ვთავაზობთ პოემის ტექსტს.

გარანცოვი

(პოემა დიალოგებად)

I თავი

ვასტანგ ორბელიანი და მისი მამა ალექსანდრე

ალექსანდრე
წაველ წმინდა სიონში,
რომ ლოცვა მომესმინა,
მაგრამ მწარე ოცნებამ
სულ სხვა გზით გამაფრინა:

მომავონდა ძველი დრო,
დღეს, თითქმის, სანატრელი,
რომელზედაც შეცდომით
ჩვენით ავიღეთ ხელი;

ის დრო, როცა ჩვენზე
ჩვენ ვიყავით უფროსი
და სამღვდელეობასაც
ყავდა კათალიკოსი;

გაისმონდა ყოველგან
წირვა-ლოცვა ქართული;
კანანახით გალობა,
ქართულ კილო ჩართული.

დღეს სადღაა არც ერთი?
სუველა გადავარდა;
შეგვტულდა ჩვენი თავი
და სხვაც არ შეგვიყვარდა.

დატრიალდა უკულმა
ჩვენი ცხოვრების ჩარხი...
ქვეყნის შეუფერებლად,
სხვა კუთხით გაჰყავთ არხი...

დღეს ნინობა არის,
მოციქულთა სწორისა,
სიონში ვერ ვინ ვნახე,
გარდა ერთი-ორისა!

რატომ? მიტომ რომ დღესაც
აღარ სწირვენ ქართულად
და ჩვენი ლიტანია
მოსპობილია სრულად.

ეკზარხოსი სწირავდა
ფორმად სლავურურად;
მლოცველებს არ ესმოდათ,
ქონდათ სანანურადა.

ასე დღეს ხვლიობით
ხალხი დაკარგავს რჯულსა...
დამღუპველი შარა-გზით,
მიადგება უფსკრულსა.

მე ქართველი ურწმუნო
ვერ წარმომიდგენია!..
აი რამ მომიკიდა
ცეცხლი და გენია! (ტირის)

ვასტანგ
იპ, შენ და შენს ოცნებას!..
ლამის გადაგიყოლოს
მაგრე ხომ შენს სიცოცხლეს
შენვე მოუღებ ბოლოს?!

ალექსანდრე
და რად მინდა სიცოცხლე,
მწვაი, გამწარებული,
თუ მუდამ ნაღველ-შხამით
მეცხებოდეს მე გული?

ვერ იყო და თათრებმა
არ მოგვცეს მოსვენება,
იტაცებდა იმათ გულს
ჩვენი ქვეყნის შევენება.

ერთი მხრიდან სპარსეთი,
მეორედან თურქები
და, მათი წანაქეზი,
კავკასიონის მთები.

რჯულის და ეროვნების
მოკავშირე ქართველი,

მარტო თვითონვე იყო თავის-თავის დამცველი.

ვიგერებდით ურიცხვ-მტერს,
სანამ გვექონდა ძალ-ღონე.
ვითხოვდით შემწეობას;
არ ვინ იყო გამგონე...

ვასტანგ
(ჩამოართმევს სიტყვას)

და მაშინ გამოვიჩინდა
ჩვენ მომხრედ ჩრდილოეთი,
ჩვენი თანა-მორჯულე,
ჩვენსავით სწამდა ღმერთი!

მოგვხიბლა ტკბილი სიტყვით,
დაგვარწმუნა მან ფიცით,
ჩამოგვართვა პირობა
და მერე?... აღარ ვიცით!

ესეები სუველა,
მეც კი მაქვს შეგნებული,
მაგრამ ვერ კიდევ მაინც
არ გამტყენია გული!

რაც რომ დღეს გვემართება,
დროებითაა ყველა.
აქაური მთავრობა
მოქმედობს როგორც ძელა;

ჩაუგდია სახრავად
უპატრონო ქვეყანა!..
მგელი, რომ ცხვარს დაიჭერს,
მას შეიბრალებს განა?

იქ მთავრობას გვაბეზებს
ატყუებს თვით რუსეთსა
და აქ კი ჩვენ სისხლსა გვწოვს...
აღარ სტოვებს არც წვეთსა.

მაგრამ მითქვამს და ვამბობ,
რომ ეს წამაგალია!
რა გაეწვობა, უნდა
მოვითმინოთ ვალა.

ალექსანდრე
კი, მაგრამ აღარ უნდა
მოთმინებას სახლვარი?
მაგისტანა ნუგეში
სიტყუა... ზღაპარი.

თუ რომ ვერ მოვესწრებით,
რალათ გვინდა იმედი?
გადაგვიწყდა, ეს არის,
სამედიცინოლოდ ბედი.

დღემდე თუ ხორციელად
მტრისაგან ვიყავთ ტანჯული,
დღეს უფრო არ მოგვიკლეს
ფარისევლობით სული?!

სული როცა მოკვდება,
მაშინ ხორციც მკვდარია!..
და აი ქართველობას
დღეს ხელი რამ დაჰკრია!..

ვასტანგ
ეგ სუველა მაგრე,
აზრით მეც გეთანხმები,
მაგრამ რა ვქნა, რომ სულ სხვას
ჩამძახიან ჰანგები:

არსებობს შემოქმედი
ღმერთი... სიყმდღანვე მრწამს!..
მის ხელშია, ის ვაჰწონს
საუკუნესა და წამს.

უმისოდ ყოლიფერი
ამ ქვეყნად ტყვილია!
ვისაც ის სწამს იმისთვის
სიკვდილიც კი ტკბილია.
(ბაზრქმელებსა იმნება)

ვასტანგ ბურული
(საქართველოს ახალი ისტორია, .
(1801-1918) წიგნი 3; გვ: 480-483

„ექვთიმეობა“ მოკრძალებულად აღნიშნეს

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ლიხაურში, „ექვთიმეობა“ წინა წლებთან შედარებით მოკრძალებულად აღნიშნეს. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის პირველი

პირები მეგობრული ვიზიტით პოლონეთში იმყოფებიან, ამიტომ „ექვთიმეობაზე“ ადგილობრივი ხელისუფლება მცირედ იყო წარმოდგენილი. ექვთიმე თაყაიშვილის

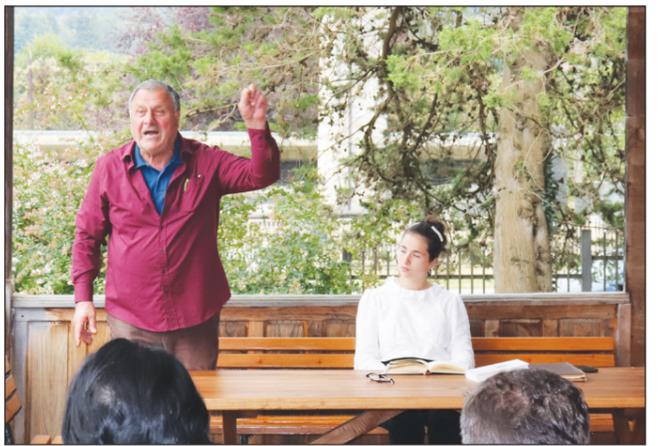
მემორიალი ყვავილების გვირგვინით შეამკეს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილე ლავრენტი ბიგვაგამ, მერიის კულტურის სამსახურის

წარმომადგენლებმა.

ექვთიმე თაყაიშვილის სახელობის სახლ-მუზეუმში ლიხაურის წმინდა ლეთისმშობლის მამათა მონასტრის წინამძღოლმა მამა იოსებმა (დღონტი) და ქართველ წმინდა მეფეთა მამათა მონასტრის წინამძღოლმა მამა ფილიმონმა (დარჩია) ალაგლინეს წმინდანის სულის მოსახსენიებელი პარაკლისი.

შემდეგ გაიმართა მხატვრულ-ლიტერატურული საღამო. მუზეუმის დირექტორმა რუსლან ურუშაძემ ისაუბრა ექვთიმე თაყაიშვილის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ. ლიხაურის საჯარო სკოლის მე-11 კლასის მოსწავლე მარიამ კახიანი ექვთიმე თაყაიშვილის ერთ-ერთი საყურადღებო წერილი წაიკითხა, საფრანგეთში, ემიგრაციის დროს დაწერილი.

ლონისძიებმა რეჟისორ ნიკოლოზ ხომასურიძის ფილმის - „ექვთიმეს“ ჩვენებით დასრულდა.

ტრიომ „ხელხვაპი“ ტალინში ბრან პრი მოიპოვა

2022 წლის 7-12 ოქტომბერს ესტონეთში, ქალაქ ტალინში გაიმართა საერთაშორისო ფესტივალი „Baltic Wave 2022“ რომლის ფარგლებშიც ჩატარდა შეხვედრები სხვადასხვა ქვეყნის ხელოვნების და კულტურის სფეროს წარმომადგენლებთან. ფესტივალის ფარგლებში, საერთაშორისო აუდიენსში მიწვეული იყო ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის კულტურის და

მოსწავლე-ახალგაზრდობის ცენტრის დირექტორი – კობა ბანძულაძე და კულტურის ცენტრის მრჩეველი ფოლკლორის საკითხებში – ვიორჯი გორდელაძე. ღონისძიებაში მონაწილეობდა კულტურის ცენტრთან არსებული ტრიო „ხელხვაპი“, (ხელმძღვანელი ლამა ჩხარტიშვილი), რომელმაც ფესტივალის მთავარი პრიზი – „გრან-პრი“ მოიპოვა

ჯულოცავთ თამუნა ლუქსმანაშვილს და ზაქარია ძირიანაშვილს გაბედნიერებს.

გაზეთი „ალიონის“ რედაქცია

საქართველოს ფოლკლორის ეროვნული ფესტივალის II ტური გაიმართა

საქართველოს ფოლკლორის ეროვნული ფესტივალის II ტურს ალექსანდრე წუწუნავას სახელობის ოზურგეთის სახელმწიფო დრამატულმა თეატრმა გურიის რეგიონის მუსიკალურ და ქორეოგრაფიულ კოლექტივებს, ავტორმთქმელებს, ზეპირსიტყვიერების შემკრებთ, სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების ოსტატებს უმასპინძლა.

მეორე ტურში მონაწილეობდნენ: **ლანჩხუთი** ანსამბლი „ხელხვაპი“, ტრიო „ცისიერი“, ჩხაიძეების საოჯახო ანსამბლი, ნინო შვეიდილაძე, მაია ჭანტურია; **ჩოხატაური** ანსამბლი „გურია“, რუსუდან ბერიშვილი, ანსამბლი „ნენანა“, ანსამბლი „ამალგა“;

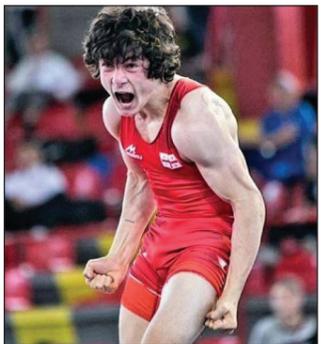
ოზურგეთი ქორეოგრაფიული ანსამბლი „გურია“, ანსამბლი „ელესა“, ავთანდილ სურგულაძე, ანსამბლი „იაღონი“, ანსამბლი „ვანტანგური“, ანსამბლი „შვიდკაცა“, ანსამბლი „რეზნული“, ტრიო „ხელხვაპი“, ანსამბლი „შემოქმედი“.

ეროვნული ფესტივალის ფარგლებში ოზურგეთის სახელმწიფო დრამატული თეატრის ფოიეში გამოიფინა გურიის რეგიონიდან მეორე ტურში გადასული ტრადიციული რეწვის, სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების ოსტატთა ნამუშევრები. ეროვნული ფესტივალი ანზორ ერქომაიშვილის სახელობის ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის ინიციატივითა და საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მხარდაჭერით ხორციელდება

ბრინჯაოს მედალი უსაანეთიდან!

ესპანეთში, ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდვეთა მსოფლიო ჩემპიონატზე ოცდასამწლამდელია შორის, 55 კგ წონით კატეგორიაში ოზურგეთელი ვიორჯი თოსაძე ბრინჯაოს მედალის მფლობელი გახდა თოსაძემ ააპონელი მაცუე დაამარცხა! (მწვრთნელები მბები ზურაბიანი.)

ჯულოცავთ ვიორჯის მიღწეულ წარმატებას! ვიორჯი თოსაძემ 2018 წელს ბუენოს აირესში ასაღაზრდულ ოლიმპიურ თამაშებში ვერცხლი, ხოლო ჩრდილოეთ მაკედონიის დედაქალაქ სკოპიეში გამართულ

ვერობის ჩემპიონატზე გამარჯვება მოიპოვა (ვიორჯი ორთავე ტურნირზე 51 კგ. წონით კატეგორიაში გამოდიოდა).

7 დღის ამინდის პროგნოზი

წვიმა +8+15	წვიმა +7+14	გვი, ღრუბლი +9+15	ღრუბალი +12+21	წვიმა +13+21	გვი, ღრუბლი +14+23	წვიმა +9+16
24 ოქტომბერი ორშაბათი	25 ოქტომბერი სამშაბათი	26 ოქტომბერი ოთხშაბათი	27 ოქტომბერი ხუთშაბათი	28 ოქტომბერი პარასკევი	29 ოქტომბერი შაბათი	30 ოქტომბერი კვირა